

Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973).

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

Nr. 78.708 van 11 februari 1999

A. 50.394/XIII-336

In zake : 1. **DELSTANCHE** Jean,
2. **DELSTANCHE** Marie-Cécile,
die beiden woonplaats hebben
gekozen bij
Mr. Martin DENYS, advocaat,
Grotehertstraat 12
1000 Brussel,

tegen :

het Waals Gewest,
vertegenwoordigd door zijn
Regering,

Tussenkomen partij :

de stad Waver.

DE RAAD VAN STATE, XIIIe KAMER,

Gezien het op 22 februari 1993 ingediende verzoekschrift, waarbij Jean DELSTANCHE en Marie-Cécile DELSTANCHE de nietigverklaring vorderen van het besluit van de Waalse Gewestexecutieve van 6 augustus 1992 dat de gedeeltelijke wijziging van de kaartbladen 32/5, 40/1, 40/3 en 40/4 van het gewestplan Waver-Geldenaken-Perwijs definitief vaststelt in zoverre het de landbouwgronden gelegen ten westen van het industriegebied dat ten noorden van de "chaussée des Collines" ligt, bestemt tot dienstverleningsgebied;

Gezien het op 14 mei 1993 ingediende verzoekschrift, waarbij de stad Waver vraagt om als tussenkomende partij te mogen optreden;

Gelet op de beschikking van 2 juni 1993 waarbij die tussenkomst wordt toegestaan;

Gezien de regelmatig uitgewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag van Mevrouw GUFFENS, auditeur bij de Raad van State;

Gelet op de beschikking van 4 november 1997 waarbij de neerlegging van het dossier en het verslag ter griffie wordt gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan de partijen en gezien de laatste memories;

Gelet op de beschikking van 18 december 1998, waarvan aan de partijen kennis is gegeven en waarbij wordt bepaald dat de zaak voorkomt op de terechtzitting van 28 januari 1999;

Gehoord het verslag van de heer HANOTIAU, kamervoorzitter;

Gehoord de opmerkingen van Mr. G. DEMEZ, loco Mr. M. DENYS, advocaat, die voor verzoekers verschijnt, van Mr. D. de BRUYN, loco Mr. P. LAMBERT, advocaat, die voor de verwerende partij verschijnt, en van Mr. L. DEHIN, loco Mr. B. PAQUES, advocaat, die voor de tussenkomende partij verschijnt;

Gehoord het eensluidend advies van Mevrouw GUFFENS, auditeur;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de volgende feiten dienstig zijn voor het onderzoek van het beroep :

1. De Waalse Gewestexecutieve besluit op 9 maart 1990, onder meer op voorstel van de stad Waver en van de "Intercommunale pour l'aménagement et l'expansion économique du Brabant wallon", om de kaartbladen 32/5, 40/1, 40/3 en 40/4 van het gewestplan Waver-Geldenaken-Perwijs gedeeltelijk te herzien met het oog op de uitbreiding naar het oosten toe van het noordelijk industriepark van Waver, de opnemings van een ambachtelijk gebied ten oosten van het industriepark en ten zuiden van de rondweg, de opnemings van een dienstverleningsgebied ten westen van het industriepark en de wijziging van de zuidwestelijke kwadrant van het industriepark in een dienstverleningsgebied.

2. Bij een besluit van 26 juli 1990 stelt de Waalse Gewestexecutieve de gedeeltelijke wijziging voorlopig vast.

3. Tijdens het openbaar onderzoek, dat plaatsheeft van 28 januari 1991 tot 14 maart 1991, worden 1.149 bezwaren ingediend en opmerkingen gemaakt. Verzoekers dienen geen bezwaar in, omdat de bestemming van de percelen die ze als gehuurd aangeven, niet verandert ten gevolge van de voorlopig vastgestelde wijziging. Zes bezwaren hebben onder meer betrekking op het geplande dienstverleningsgebied, waarbij de reclamanten aanvoeren dat het zich gedeeltelijk over agrarisch gebied uitstrekt.

4. De gewestelijke commissie voor ruimtelijke ordening (C.R.A.T.) verstrekt op 27 maart 1992 advies "over het dossier van het openbaar onderzoek betreffende de uitbreiding of opnemning van industriegebieden, gebieden voor K.M.O.'s en ambachtelijke bedrijven en dienstverleningsgebieden op het gewestplan van Waver-Geldenaken-Perwijs"; in dat advies wordt het volgende bepaald :

" A. Algemene beschouwingen :

(...)

- 9.4.1. Gelet op de huidige bezettingsgraad van het noordelijke industriegebied van Waver, te weten 100%, brengt de C.R.A.T. een gunstig advies uit over de uitbreiding van de gebieden voor economische activiteit van Waver.

De meerderheid van de leden ervan wijzigen niettemin de oorspronkelijke voorstellen en houden de volgende wijzigingen aan :

(...)

- 6° De overdruk "landschappelijk waardevol gebied" voor alle industrieterreinen ten zuiden van de chaussée des Collines en de chaussée de la Noire Epine, met uitzondering van het dienstverleningsgebied, daar het landschap er bijzonder waardevol is;

(...)

- 9.4.2. De C.R.A.T. maakt eveneens de volgende opmerkingen en doet de volgende aanbevelingen :

(...)

- 3° Door de totstandbrenging van dienstverleningsgebieden kan het handelscentrum van Waver concurrentie ondervinden van grootwinkelbedrijven die zich daar komen vestigen.

Er dient derhalve te worden aangegeven dat het dienstverleningsgebied ten zuiden van de chaussée de la Noire Epine bestemd is voor de oprichting van een zakencentrum en reeds gedeeltelijk tot stand gebracht is.

Het nieuwe gebied dat de C.R.A.T. ten westen van het bestaande industriegebied opgenomen heeft, zou in overdruk met de letter "D" moeten worden aangegeven met het oog op de vestiging van zulke ondernemingen, die trouwens door de zogenaamde "grendelwet" aan strikte voorwaarden onderworpen is.

In het advies worden vervolgens de bijzondere bezwaren onderzocht; in verband met de bezwaren betreffende het oorspronkelijk geplande dienstverleningsgebied is de C.R.A.T. van oordeel dat de voorstellen tot wijziging van bestemming die ze in aanmerking genomen heeft, rekening houden met de verlangens van de reclamanten.

5. De gedeeltelijke wijziging van de kaartbladen 32/5, 40/1, 40/3 en 40/4 van het gewestplan Waver-Geldenaken-Perwijs wordt definitief vastgesteld bij een besluit van de Waalse Gewestexecutieve van 6 augustus 1992 dat op 5 september 1992 in het Belgisch Staatsblad wordt bekendgemaakt. Dit is de bestreden handeling. Naast de verwijzing naar de toepasselijke wets- en verordeningsbepalingen en naar de verschillende adviezen, bevat de aanhef van het bestreden besluit het volgende :

" Overwegende dat deze wijzigingen in overeenstemming zijn met het advies van de gewestelijke commissie voor ruimtelijke ordening, behalve voor de gemeente Waver waar de overdruk "landschappelijk waardevol gebied" van het agrarische gebied ten aanzien van de oostwaartse uitbreiding van het industriegebied pas 200 m na de chaussée de la Noire Epine begint, omdat dit gedeelte van het agrarische gebied geen bestemming van landschappelijk waardevol gebied wettigt".

6. De herziene plannen worden op 21 december 1992 bij het gemeentebestuur van Waver ingediend.

7. Het besluit van 6 augustus 1992 wordt vernietigd bij arrest nr. 59.575 van 8 mei 1996 voor zover het gedeelte van het industriegebied waarbinnen het golfterrein van La Bawette is uitgebreid, als groengebied is bestemd, en bij arrest nr. 71.610 van 5 februari 1998 voor zover het het industriegebied gelegen ten noorden van Waver, het zogenaamde Parc de la Noire Epine, naar het oosten uitbreidt;

Overwegende dat de verwerende partij en de tussenkomende partij betwisten dat het beroep naar de tijd ontvankelijk is; dat de verwerende partij betoogt dat de gouverneur aan de betrokken gemeenten binnen vijftien dagen na de bekendmaking bij uittreksel van het bestreden besluit afdrukken van het gewestplan moest toezenden, zodat de termijn op 20 september 1992 ingegaan zou zijn; dat de tussenkomende partij erop wijst dat de plannen pas op 21 december 1992 bij het gemeentebestuur ingediend zijn, maar betoogt dat verzoekers duidelijk vóór die datum kennis hadden van de bestreden handeling en van geheel het dossier, aangezien ze op 4 november 1992 een vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van die handeling ingesteld hebben en in het kader van die procedure het volledige administratief dossier hebben kunnen inzien;

Overwegende dat krachtens de artikelen 8, 11 en 40, § 5, van het Waals Wetboek van Ruimtelijke Ordening, Stedenbouw en Patrimonium, zoals ze van kracht waren op het ogenblik waarop de bestreden handeling gesteld is, de wijzigingen van de gewestplannen in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt dienen te worden, en dat de provinciegouverneur bovendien een afdruk van het plan dient toe te zenden aan de gemeenten die bij het plan betrokken zijn en door aanplakking dient bekend te maken dat het plan ter inzage ligt van het publiek; dat de termijn om een beroep tot nietigverklaring in te

stellen pas ingaat wanneer aan de twee vormvereisten voldaan is; dat in casu pas op 21 december 1992 aan de tweede vormvereiste voldaan is; dat wanneer een bijzondere bekendmakingsvorm voorgeschreven is, alleen de vervulling ervan de termijn doet ingaan om een beroep tot nietigverklaring in te stellen, ongeacht of de partijen voordien van die handeling kennis hebben gehad; dat de omstandigheid dat verzoekers in het onderhavige geval, door de inzage van het in het kader van de schorsingsprocedure neergelegde administratief dossier, van die handeling kennis hebben kunnen gehad, derhalve geen invloed heeft op de aanvang van de termijn om beroep in te stellen; dat het beroep *ratione temporis* ontvankelijk is;

Overwegende dat de verwerende partij betwist dat verzoekers er belang bij hebben op te treden, omdat ze nalaten te bewijzen dat ze de tot agrarisch gebied bestemde omstreden percelen huren;

Overwegende dat uit het dossier blijkt dat de door verzoekers gehuurde percelen gelegen zijn binnen het nieuwe dienstverleningsgebied; dat de exceptie niet kan worden aangenomen;

Overwegende dat verzoekers een enig middel ontleen aan schending van artikel 40bis, § 2, van het W.W.R.O.S.P., aan dwaling omtrent de motieven en aan machtsoverschrijding; dat ze betogen "dat het aan een openbaar onderzoek onderworpen plan geen betrekking heeft op de percelen van verzoekers, doordat die percelen, zoals in het gewestplan, in landschappelijk waardevol agrarisch gebied" liggen, en dat ze "niet de mogelijkheid hebben gehad een bezwaar in te dienen, dat trouwens tijdens het openbaar onderzoek zonder belang zou blijken omdat de wijziging geen betrekking had op de bestemming van hun percelen";

Overwegende dat de verwerende partij in haar antwoord stelt dat de bestemming van de percelen van verzoekers gewijzigd is op basis van het advies van de C.R.A.T. en dat een wijziging die op dat advies gegrond is geen nieuw openbaar onderzoek vereist, doordat het advies met redenen omkleed is; dat ze erop laat volgen dat de Executieve niet verplicht is een beslissing die, zoals in het onderhavige geval, niet afwijkt van het advies van de C.R.A.T., uitdrukkelijk te motiveren;

Overwegende dat verzoekers in hun wederantwoord stellen dat er van de wijziging van de bestemming van hun percelen geen gewag wordt gemaakt in een opmerking of bezwaar gemaakt tijdens het openbaar onderzoek en dat de C.R.A.T. zelf geen uitleg verstrekt over de wijziging van bestemming van de bewuste percelen; dat ze eruit concluderen dat de bestreden handeling een wezenlijke onregelmatigheid vertoont;

Overwegende dat de tussenkomenende partij betoogt dat, "op voorwaarde dat wordt onderzocht waarover de bezwaren precies handelen, welk onderzoek dient te worden uitgevoerd bij het onderzoek van het administratief dossier, (...) het advies van de C.R.A.T. over het omstreden punt in ieder geval verband hield met bezwaren gemaakt tijdens het openbaar onderzoek", en dat dat advies "dus voldoet aan de voorwaarden gesteld in het arrest CREPPE (nr. 38.349 van 17 december 1991), waaruit ze concludeert dat een nieuw onderzoek niet vereist was"; dat de verwerende partij zich in haar laatste memorie in dezelfde zin uitlaat;

Overwegende dat een nieuw openbaar onderzoek vereist is wanneer naar aanleiding van het advies van de C.R.A.T. een fundamentele wijziging wordt aangebracht in het plan dat aan een openbaar onderzoek onderworpen is, indien die wijziging niet gegrond is op een opmerking

gemaakt tijdens het openbaar onderzoek; dat in het onderhavige geval weliswaar opmerkingen zijn gemaakt over het dienstverleningsgebied, maar dat die opmerkingen niet tot doel hadden de verplaatsing van dat gebied te vragen, maar wel de opheffing ervan; dat de C.R.A.T., door het geplande dienstverleningsgebied van een landschappelijk waardevol agrarisch gebied naar een ander gebied te verplaatsen, niet ingaat op de overwegingen van de reclamanten, zodat haar advies op dat punt niet op grond van de bezwaren gewettigd kan worden geacht; dat het vaststaat dat verzoekers niet de mogelijkheid hebben gehad hun opmerkingen kenbaar te maken ten aanzien van de verandering van bestemming van de percelen die voor hen van belang zijn; dat het middel gegrond is,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd wordt het besluit van de Waalse Gewestexecutieve van 6 augustus 1992 dat de gedeeltelijke wijziging van de kaartbladen 32/5, 40/1, 40/3 en 40/4 van het gewestplan Waver-Geldenaken-Perwijs definitief vaststelt in zoverre het de landbouwgronden gelegen ten westen van het bestaande industriegebied dat ten noorden van de "chaussée des Collines" ligt, bestemt tot dienstverleningsgebied.

Artikel 2.

Dit arrest zal bij uittreksel in het Belgisch Staatsblad worden bekendgemaakt op dezelfde wijze als het gedeeltelijk vernietigde koninklijk besluit.

Artikel 3.

De kosten, bepaald op 11.000 frank, komen ten laste van de verwerende partij ten belope van 8.000 frank en ten laste van de tussenkomen de partij ten belope van 3.000 frank.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van de XIIIe kamer, op elf februari 1900 negenennegentig door :

de HH. HANOTIAU, kamervoorzitter,
LERoy, staatsraad,
HANSE, staatsraad,
Mevr. MALCORPS, griffier.

De Griffier,

De Voorzitter,

M.-Chr. MALCORPS.

M. HANOTIAU.

VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD VAN STATE,
GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.